

[Pia Kjærsgaard]

også så fremsynede, at vi udmærket godt kan se, at der skal andre fag ind i dagens skole.

Det må være rimeligt, at skoler får et månedligt statstilskud beregnet efter elevantal, elevernes aldersfordeling og de lokale områders befolkningstæthed. Hvordan den enkelte forældrevalgte bestyrelse så vil bruge dette statstilskud, afgør den naturligvis selv. Vi vil gerne have vidt forskellige skoler, og den enkelte skole kan jo kun være interesseret i at få pengene som statstilskud for at spare på dem, strække dem og bruge dem på den bedst mulige måde. Bruger man penge på f.eks. skolerejser, må man indse, at der skal spares andre steder – det kunne være på skolepsykologen, eller det kunne være ved at bruge bøger og andet undervisningsmateriale lidt længere.

Flugten fra folkeskolen er jo en realitet – det beviser tilgangen til de private skoler. Fremskridtspartiet mener også, at der skal være god mulighed for både friskoler og privatskoler, men når nu Socialdemokratiet har rejst denne forespørgsel med den ordlyd, den har, kan jeg sige, at det, vi ønsker, er, at de penge, vi giver ud, og som Socialdemokratiet garanteret ønsker der skal bruges mange flere af på undervisningssystemet – det mener vi naturligvis ikke – skal bruges på en solid grunduddannelse med en tilføjelse af den fornødne ekspertise på de nye fag og den nye udvikling, som er tilføjet den moderne folkeskole.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

I de fleste samfund har man oprettet skoler for at sikre sig, at samfundets viden, færdigheder og holdninger overføres fra generation til generation. Udvalget af viden og holdninger bliver bestemt af magthaverne, der bl.a. på den måde befæster deres position – dette gælder også i den danske folkeskole – men derudover er målsætningen at opdrage eleverne til selvstændig vurdering og stillingtagen. De gentagne røster, vi hører nu om præcisering af de grundlæggende kundskaber, skal forhåbentlig ikke bruges til at nedprioritere dette.

Selvfølgelig er viden et vigtigt fundament, men er der noget, både det nutidige og det fremtidige samfund har brug for, er det selvfølgelig selvstændige, kritisk tænkende og handlende mennesker, der kan være medbe-

stemmende på alle samfundslivets områder. Derfor er skolens opgave til stadighed at skabe en vekselvirkning mellem viden og holdninger.

Folkeskolen er i dag imidlertid på mange måder kendetegnet ved forhold, der modarbejder denne målsætning. Vi har lektionsopdelingen, enelæreren, fagopsplitningen, kravet om konkurrence og skolens isolation. Lektioner af 45 minutters varighed præger hele skolens hverdag. Det betyder, at indhold og arbejdsform tilpasses lektionslængden, og det betyder i praksis, at undervisningen trækkes i en boglig-teoretisk retning, og at tingenes sammenhæng forsvinder. At opleve virkeligheden kræver mere sammenhængende tid.

Som skolen i dag er organiseret, er det ofte forbundet med en række praktiske vanskeligheder at afholde f.eks. temauger med mulighed for grundighed og fornyelse, og det er pengene til lejrskoler og ekskursioner, der først bliver skåret væk, når kommunerne skal spare.

Løsningerne kunne være længere arbejdsperioder, et mere fleksibelt opbygget skoleår med mulighed for projektuger og lign., uden at det betyder skemamæssigt koks, samt øgede bevillinger til udadvendte aktiviteter.

Ikke nok med, at hverdagen afbrydes af en klokke hvert tredje kvarter, eleverne skal også omstille sig til en ny lærer og et nyt fag. Skolen er i dag præget af enelæreren: vi har én lærer, én klasse, én lektion, ét fag. Lærere går ind bag den lukkede dør og har hermed eneansvaret for klassens undervisning. Undersøgelser af lærernes arbejdsmiljø viser, hvor belastende denne arbejdsform er for mange lærere. En løsning kunne være et tolærersystem, som giver lærerne mulighed for gensidig inspiration og for tilrettelæggelse af en undervisning, der i høj grad tager hensyn til de svageste. Lønnet tid til samarbejde er selvfølgelig en forudsætning for dette.

Om fagopsplitningen kan man sige, at fagene er en måde at ordne virkeligheden på, for selvfølgelig må der en vis orden til for at få viden om og forståelse for en diffus verden, men spørgsmålet er, om den måde, vi i de sidste mange år har opdelt virkeligheden på, er den mest hensigtsmæssige. Vi mener nej. Fagenes opdeling er medvirkende til at bibringe eleverne en viden om enkeltom-